

A negyedik huszezer lejes sorsolás 2-ik száma

VIII. évfolyam, 169. szám. Oradea—Nagyvárad.

Ára 5 lei

Péntek, 1926. július 30.

Cenzurat.

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Magyarország kereskedelmi szerződést akar kötni az utódállamokkal és Oroszországgal is

Mit mond Bethlen magyar miniszterelnök

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A „Magyarország” tudósítója meginterjúvolta Bethlent inkei magányában. A magyar miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— Ismeretes, hogy másfél évvel ezelőtt a magyar parlamentben fölvetették az Oroszországgal való kereskedelmi szerződés tervezetét amit akkor éles ellenvetésekkel

fogadtak, úgy a parlamentben, mint a társadalomban, mert — igen helyesen — bolsevista propagandától tartottak. Amióta azonban a nyugati államok Angliával az élükön rájöttek arra, hogy Oroszországot a világkereskedelemből kikapcsolni nem lehet, felfogásom szerint nekünk is revideálnunk kell Oroszországgal szemben való magatartásunkat. Most, hogy a nyugati államokkal nagyjában rendbejöttünk és szerződünk velük, sor kerül a

szomszéd államokkal való szerződésekre is. Remélem Csehszlovákia is be fogja látni, hogy mindkét állam érdeke a kereskedelmi szerződés mielőbbi megkötése. Nyomban ezután Jugoszláviával is megkezdjük a tárgyalásokat. Mindezeknek a szerződéseknek meg kell hozniuk az eredményt, és pedig a gazdasági helyzet általános javulását, annak mindnyájunktól óhajtott föllendülését.

Elfogadták a francia kormány pénzügyi javaslatát

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottsága egnapi ülésén a pénzügyi törvényjavaslatot tárgyalta, amely pénteken kerül a kamara plénuma elé.

Poincare ismertette a javaslatokat, amelyeket husz szavazattal tizenkettő ellenében elfogadtak. Poincare kijelentette, hogy a parlament megnyitása után napirendre kerül az angol és amerikai egyezmény ratifikálása.

Az 1926. évre megállapított 2600 millió póthitelt így osztják fel:

650 milliót a tisztviselők illetményének emelésére;
300 milliót a marokkói és szíriai hadműveletek folytatására;
950 milliót a francia bank törlesztésére;
400 milliót a külföldi tartozásokra és 200 milliót a törlesztési pénztárba utalnak.

Az utóbbi napokban megjavult a nemzetvédelmi bankok forgalma és az 1926-os adóbefizetések is emelkedtek. A kormány összkövetelése 1926-ra 10,892 millió frank.

A pénzügyi bizottság ezután elfogadta a pénzügyi tervezet több szakaszát.

Párisból táviratozzák: A tisztviselők tegnap rendőri ti-

lalom ellenére a kamra előtt hatalmas tüntetést rendeztek.

Több ízben összeütköztek a rendőrséggel. Háromszáznál több tüntetőt tartóztattak le.

Párisi jelentés szerint Barhou miniszter helyett a jóvátételi bizottság elnökévé Duboist nevezik ki.

Ítélet a szalárdi Bartsch-malom gyűjtőfogatóinak pörében

Annak idején beszámolt a Nagyvárad Estilap a szalárdi Bartsch-malom gyűjtőfogatóinak főtárgyalásáról, amelyet a Constantinescu-Babic tanács az ítélet kihirdetése végett mára halasztott.

A bíróság a három vádlott közül Pongor Jenőt mondotta ki vétkesnek és három havi fogházra ítélte, míg a másik két vádlottat: Miclea Vasile és Kovács Gábort bizonyíték hiján felmentette.

Zürichben havazik

Borzalmas vihar Genuában

A forró júliusi napok egész Középeurópában hűvösre enyhültek, mára pedig már őszi-szerűre fordult az idő. A rendellenes időjárás magyarázataképen jelentkezik a hír, amely szerint

Zürichben tegnap éjjel óta havazik és az 1500 méte-

ren felüli hegyeket magas hóréteg borítja,

Davosban három centiméteres a hó.

Genuából táviratozzák: Az egész olasz Rivieren óriási felhőszakadások és jégverések pusztítottak. A genuai villany-

A váradai kártalanítási bizottság harmincötmillió lejt oszt ki az itteni hadikárosultak között

Bukarestből jelenti a Rador: Lepeda tu pénzügyminiszter elrendelte a nagyváradai és temesvári kártalanítási bizott-

ságnak, hogy munkájuk befejezése után azonnal kezdjék meg a hadikárosultak segélyeinek kifizetését.

telep felmondta a szolgálatot. Az egész város órákhosszat sötétben maradt. Az utcai forgalom megbénult, mert a szélvész kötörmelékekkel dobálta tele az utcákat.

A comoi tavon a hirtelen keletkezett szélvihar több csónakot felborított. Nyolc ember fulladt a vízbe.

Időjárás

A hűvösre fordult idő ma Váradon is érezhető. Borult őszi idő fogadja a közelgő augusztust.

Egész délelőtt esőt ígért a beborult égbolt, de délig csak a hűvös szél feleltette a napokon át érzett kánikulát.

Prognózis: Szeles, hűvösre hajló idő várható, helyenként csapadék.

Lengyel Zoltán védőbeszéde a pesti kommunista-pörben

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapesti tudósítónk táviratozza: A budapesti kommunista pörben Rákosi Mátyás volt népbiztos védője: dr. Lengyel Zoltán mondta el a védőbeszédét.

Lengyel Zoltán hangsúlyozta, hogy a magyar közvélemény a bolsevizmus ellen a kommunizmus elteltével beoltottnak tekinthető. — Tiltakozom, — ugymond, — hogy Rákosi, aki lehet fanatikus, államellenes fellegásu, — vagyont, megélhetési alapot akart volna magának a mozgalom révén szerezni. Ezután hosszasan beszélt azokról az államokról, amelyek dejure elismerték Oroszországot. Végül kijelenti, hogy csak egyszerű munkásmozgalomról van szó, amely egy nagy áramlat kicsiny része. A többi a bíróság hivatott eldönteni.

A felosztásra kerülő összeg harmincöt millió lejt, amelynek felosztását a már kontemplált tervek szerint fogantatják.

Szenzációs nyaralási ierv!

A kairói casinóban játszik és egy óra múlva Koppenhága utcáin autózik! Mind-ez potom 20—25 leiert a

Dorian Filmszínház

mai műsorában, a népszerű Ellen Richter játsza a főszerepet az

Excentrikus hercegnő-ben

Szédítő kiállítás. Szenzációs felvételek. Végig ötletes és érdekfeszítő téma!

Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Jön a Fekete angyal

Bánky Vilma
és Ronald Colman

HIREK

* Jacob prefektust táviratilag Bukarestbe hívták. Jacob József prefektus a ma délutáni expresszrel Bukarestbe utazik. A prefektust távirati meghívás szólítja Bukarestbe, ahova a belügyminiszter péntekre értekezletre hívta Erdély és a Bánát összes prefektusait. Az értekezleten a csendőrség és sziguranca újjászervezéséről a parlament elé kerülő törvényjavaslat ismertetéséről lesz szó. Goga Oktavian belügyminiszter a parlament legközelebbi ülészakán beterjeszti a törvényjavaslatot.

* ? Wo sind deine Haare August? Legjobb és legkitünőbb fuxtrot, próbáljon erre táncolni, hallgassa meg a zenét, mert ha egyszer meghallja, akkor okvetlen megveszi 15 Leiért a Hegedüs Hirlapirodában.

* Vérébült politikai incidensek Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv politikai életet élenként foglalkoztatja az az incidens, amely tegnap játszódt le az Üszküb melletti Ubance és Bulancsanc falvakban. — Több csendőrségi és politikai bizalmiférfi megjelent a községekben és a lakosságot összefogdoszták. Ezek közül 40 embert véresre vertek. Nyolc embert halálosan megsebesítettek. A demokraták tiltakozást jelentettek be a csendőrség tulkapásai ellen és megállapították, hogy a hatóságok a közeli választások miatt terrorizálják a lakosságot. Davidovics képviselő a szkopostina elnöknél tiltakozott, Kuludzsics képviselő pedig a ki-

rállynak és a belügyminiszternek küldött táviratot, amelyben védelmet kér a határmenti lakosság számára.

* A nagyvárad „Törökves” munkás testetzők egyesülete „Acélhang” énekkara folyó évi július hó 31-én szombaton este 8 órai kezdettel, a Rhédey-kerti sport-telepen, reggelig tartó, tánc-cal egybekötött művészi estélyt rendez. Színe kerül egy kiváló Szőke Szakál bohózat Váradi Ferenc, Bassa Jolán, Schenker és a kiváló Jurovics fellépésével, a bohózat keretében Váradi, Schönbrun nővérek angol tánc kettőse nagy meglepetés lesz. Bernáth Magdus magánjelenete, Kohn Béla szavalata szerepelnek a műsorban. A dalárda teljesen új dalokkal vesz részt. Külön szenzációs lesz Csutak orosz tánc, ezenkívül tréfás sportverseny, táncverseny élénkítik még az est műsorát. — Rendező Kohn Béla, Farkas Sándor konferál. Reggelig tartó tánc. Belföldi személyenként 30 lei.

* Misoga és Barna Anci nagy kabaréja. Pénteken Misoga, Nagyvárad kedvence és Barna Anci aradi szubrett kabarét rendeznek a Heyman Szinkörben 5, 7 és 9 órákor. Műsorukon szerepelnek kuplék és énekszámok, nem is beszélve arról a nagyszerű duettől, melyet már évek óta nem volt alkalma Nagyvárad közönségének látni. Ezuttal Misogáké brillírozni fognak. Feszült érdeklődéssel várjuk Misogáké megérkezését.

* A pénzügyigazgatóság közli a szesz italokat előállító vagy raktáron tartó összes kereskedőkkel, hogy az ellenőrzés fogantatására kirendelt tisztviselők megállapításai nem véglegesek. Figyelmezteti az érdekelteket, hogy az inspektor és adminisztrator, valamint a szeszgyárak ellenőrzésével megbízott felügyelő utólagos felülvizsgálásokat fognak eszközölni, amennyiben azt szükségesnek látják. Kéri ennél fogva, hogy esetleges pótlékvallásokat legkésőbb folyó évi augusztus hó 4-ig a törvényes következmények terhe alatt adják be.

Apolló mozgó

Oradea

Hercegnő és bohóc elégett felvonásának pótlására ma kurirral elküldtük, hiányzó felvonást szombaton játszhatják

Gaumont

* A Nagyvárad Sport Egylet és a Nagyvárad Atlétikai Club f. évi július hó 31-én és aug. hó 1-én az NSE Muzeum-kerti tennispályáin klubközi tenniszversenyt rendez. A versenyen az összes várad sportegyletek legjobb tenniszesei indulnak s így erős és élvezetes küzdelmek várhatók. A mérkőzések mindkét nap délelőtt és délután lesznek lebonyolítva.

50 évig Don Juan mindenképp boldoggá tehet

* Marica operett legszebb számait külön is megvetheti a Hegedüs Hirlapirodában.

Atlantic nyári mozgó

6 és 9 1/2 órákor

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Még ma és holnap látható

Világcsaló

A legszebb, legbájosabb kalandfilm, amelyben egy szép asszony kalandot keres, ezt meg is találja, de kap evvel együtt egy férjet is.

A főszerepben: BÁNKY VILMA.

* Az Erdélyi és Bánati Kereskedelmi Utazók Egyesülete szombaton, f. hó 31-én este 8 órákor társasvacsorát rendez, amelyre szívesen látja tagjait és azok családját. Jelentkezések a titkári hivatalban, szombaton délig.

Tudja Ön mi az: 50 évig Don Juan?

* Földgáz a háboruban... Berlinből jelentik: A berlini katonai garnizonban eredményes kísérletek folynak az úgynevezett földgázal, amelynek tulajdonsága az, hogy az ellenfelet egy órára teljesen tehetetlenné teszi, anélkül, hogy súlyosabb testi kárt okozna neki.

* Masamodok figyelmébe ajánlja szallag raktárát Altmann és Reich. 2770

50 évig DON JUAN

* VALENCIA VILAGSLAGER KOTTÁJA 20 LEI. GRAMOFON-LEMEZEK 160 LEI A HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

* Vízumozás gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában.

* Kalap szalonok figyelmébe! Megérkezett a legújabb kalap divatlap a Hegedüs Hirlapirodában.

* Pincérek gyűlése. A várad pincér szakszoport vezetősége felhív minden a csoporthoz tartozó munkást, hogy a folyó hó 30-án, péntek d. u. 4 órákor tartandó taggyűlésen okvetlen jelenjen meg.

Férfiszabók

figyelmébe!

Az őszi férfi divatlapok megjöttek

Thé Gentlemen nagy	280
Thé Gentlemen kicsi	80
Thé Gentlemen tabló	120
Englisch Fashion kicsi	80
Englisch Fashion tabló	150

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Vidékre is elküldjük.

* MIELŐTT kottát vásárolna, nézze meg előbb a Hegedüs Hirlapiroda zenemű kölcsöntár katalógusát.

Heyman szinkör

a fiatalság kérelmére ma kivételesen bemutatja
CLAIRE WINDERER
alakításában

Hogyan szeressenek a lányok

Clotte Chaplin gondoskodik arról, hogy mindenki nevésszen

Jón!

Jön!

Ejszakai kaland

Főszerepben: Harry Hill

Üdülés

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna

pensióban

Telbilitagositást nyújt a
Hegedüs Hirlapiroda

Legnagyobb

TANGÓ

slágerek!

Piaue Dame	24 lei
Muguet	24 "
Tango Roumain	12 "
Pierrot Tangó	15 "
Prima Jubire	15 "
Le Cloches De La Nuit	
D Amour	24 "

Kapható a

Hegedüs Hirlapiroda

zenemű osztályában

Vita a lakáskrizis megoldásáról a lakók gyűlésén

Elfogadták Rozvány Jenő javaslatát

A Nagyváradi Lakásbérlet Szövetsége szerdán délután hat órakor népes választmányi ülést tartott a Városháza kis tanácstermében, amelyen az égető lakáskrizis kérdésével foglalkozott és a megoldás érdekében fogadott el néhány olyan határozatot, amelyek megvalósítása a mai lakásinszeny lényegesen segítene. Az ülésnek súlyt kölcsönzött, hogy megjelent azon Tulbure György, az ideiglenes városi tanács elnöke is, aki mindvégig nagy figyelemmel kísérte az ülés lefolyását és felszólalásában konkrét javaslatot is tett a kérdés megoldására.

Az Estilap meglegedéssel állapítja meg, hogy a kérdés napirendre tűzésével ennek a problémának megoldása felé jelentős lépést tett és a Lakásbérlet Szövetsége által megindított akcióban oroszlanrésze van. Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be:

Marcus István, a szövetség elnöke nyitotta meg az ülést, rámutatott a napirend fontosságára és meleg szavakkal üdvözölte az ülésen megjelent Tulbure Györgyöt, a város polgármesterét, akit kért, hogy az ülésen elhangzó felszólalásokat a város polgársága érdekében tegye magáévá.

Ezután dr. Rozvány Jenő, a szövetség főtitkára hosszabb beszédben ismertette a lakáskrizis megoldására vonatkozó és az Estilap tegnapi számában részletesen ismertetett javaslatait. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a kérdés megoldása állami és városi feladat lehet. Ezért javasolja, hogy a város vegye át a kezdeményező szerepét. Ismertette a lakásépítési alap megteremtésének szükségességét, amelynek alapját a lakásadó, a betterment jövedelem és az üres telkek adója képezhetné. Részletesen kifejti, hogy e hármas jövedelmi forrás 20 milliós jövedelmét a város hogyan hajthatná be, azonkívül sürgeti egy nagyszabású kül-

földi kölcsön megszerzését. — Megállapítja, hogy ilyen módon már a jövő év tavaszán megkezdődhetne az építkezés, úgy, hogy 1927 őszén már ezer-kétezer lakással lehetne a lakásinszeny enyhíteni, s elmulna a lakásbérlet és háztulajdonosok között dúló harc.

Dr. Rozvány fejtegetéseit

nagy figyelemmel hallgatta meg a választmány.

Dr. Böszörményi Emil szólt hozzá az előadói javaslatához és kérte azt kiegészíteni azzal, hogy a város kényszerítse a bankokat és az iparvállalatokat arra, hogy munkásaik és tisztviselőik részére építsenek lakásokat.

Tulbure György szólalt fel ezután, megköszönte a kapott felvilágosításokat, azokat helyeseknek és célravezetőnek ismerte el. Kijelentette, hogy a kérdés megoldásának előkészítését egy szűkebbkörű bizottságra fogja bízni.

Ezután a választmányi ülés egyhangúlag elfogadta dr. Rozvány javaslatát.

Dr. Marcus István elnök megköszönte Tulbure György megjelenését és az ülést berekesztette.

Megbukott a portarel-rendszer

A hivatalos lap közli a rendeletet

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli Cudalbu igazságügyminiszternek a portarel-rendszer megváltoztatására vonatkozó rendeletét. A régóta várt rendelet lényege az, hogy

a bíróságokon visszaáll a kézbesítés régi rendje, s hogy a portarelek a jövőben csak mint végrehajtók fognak működni.

Abban az esetben azonban (alig hisszük, hogy lesz ilyen

eset) ha a fél kívánja, a portarelek is elláthatják egyes okiratok kézbesítését. Fontos ujtása a rendeletnek az, hogy

a végrehajtói taxákat mintegy 50 százalékkal lecsökkentették.

A taxákat ezentúl bélyegben is lehet róni, míg abban az esetben, ha a fél a beadványokra tévedésből kevesebb bélyeget ragasztott,

nem lehet többé az ügyet gépiesen irattárba tenni,

hanem fel kell szolítani a felet, hogy a hiányt öt napon belül pótolja. A rendeletet, amely a nagyváradi Táblához is megérkezett, úgy az ügyvédek, mint a jogkereső közönség körében meglegedéssel fogadták. A portarel-rendszer bukása különben az erdélyi ügyvédek erélyes akciójának, vagyis az emlékeztető ügyvédsztrájkának tudható be.

Elrendelte a bíróság a Lőblé-szeszgyár elárverezését

A csődbejutott Lőblé szeszgyár sorsa megpecsételődött. Egy ideig, — mint megírtuk — szó volt arról, hogy dr. Lőblé László csődön belül ki tud egyezni a hitelezőivel, arra nézve is történtek kísérletek, hogy egy hitelezői konzorcium vegye át a gyárat, most azonban már a csődöt — úgy látzik — nem háríthatja el semmi. A nagyváradi járásbíróság ugyanis tegnap a kincstár, dr.

Perczel Adolf ügyvéd, és a Nagyváradi Hitelbank, mint első helyen szereplő hitelezők kívánságára

elrendelte a Lőblé-gyár egész épületkomplexumának és ingóságainak elárverezését.

A bíróság az árverést 1926 október elsejére tűzte ki, amikor is végérvényesen megperdül a dob a vagyombukott váradi szeszgyár fölött.

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGENYE

GRÓF KOHN

ÍRJA: PAUL LANGENSCHNEIDER

Izidornak általában kevés humora volt; azonban angyalnak kissé furcsán képzelte el magát.

„Ön jó ember. Kohn ur”, ismételte a grófnő tegnap esti szavait „és Isten megjutalmazza önt jó szívéért.”

„Egyszersmindenkora kérem a méltóságos grófnőt”, felelte az elbűvölt Izidor, „hogy teljesen rendelkezék velem.” És sietve átnyújtotta pénztárcáját a grófnőnek.

A grófnő kivett egy husz márkát, megmutatta Izidornak és megkérdezte: „Szabad?”

Amikor Izidor épen újabb erősködésben akart kitörni, — csengettek. Azután rövid kopogtatás hallatszott.

Izidornak elállt a lélegzete. Szeme az ajtóra meredt, azt remélte, hogy a legközelebbi pillanatban Dóra grófnő fog belépni. Azonban egy magastermetű, öreg ur lépett be, akinek ezüstsín haja már majdnem a vállát verte. Keményvonású, simára borított arc és okos, fölényes szemek. Az egész jelenség emlékeztetett a közép-kor harcos püspökeire, akik páncélosan és vassíksakosan mentek a háborúba.

A grófnő valósággal rárohant az ujonnan jött látogatóra. „Főtisztelendő ur, milyen kedves” szólította, most egészen alázatosan és töredelmesen, „milyen kimondhatatlanul kedves! És épen jókor jön. Nyilvánvaló, hogy az Uristen vezette önt ide. Kedves, tisztelt főtisztelendő ur, szabad-e a mi jó ügyünk új barátját, Kohn urat, önnek bemutatnom? — Von Stetten udvari lelkész ur!”

Egész rövid szünet következett. Az udvari lelkész okos szemc néma kérdéssel függött az egyszerre elpiruló grófnőn, míg Richterné, aranypénzzel a markában, mélyen megilletődve törölgette orrát kényébe. És a pillantások beszélgettek.

„Egy zsidó?” kérdezték a főtisztelendő szemek.

„De sok a pénze,” válaszolták a grófnő szemek.

„És fog fizetni?” kérdezte újból.

„Amennyire csak tölem telik”, válaszolta diadalmasan a grófnő tekintete.

„Jobban szeretnék egy keresztényt.”

„Sajnos, ezen nem változtathatok.”

„De ami nincs most, az bekövetkezhet később.”

„Ön számára, főtisztelendő ur, semmi sem lehetetlen.”

Egy pillanatig a két szempár szinte egymásba kapaszkodva nyugodott meg. Csöndes köszönés hallatszott innen is, onnan is. És amikor egymástól elváltak, a két ember megértette egymást.

„Kedves Kohn ur” fordult Izidorhoz az udvari lelkész megnyerő, szinte asszonyias bájjal, ami eltűnő ellentétben állt imponáló egyéniségével, „azt hiszem, nem tévedek, ha önhez, mint izraelitához beszéllek.”

„Mózesvallású vagyok, udvari lelkész ur” válaszolta elképedve Izidor.

„És én örülök ennek” folytatta szívélyesen a pap. „Ön új bizonyítékot szolgáltatott ahhoz az állásban mindig védelmezett állásponthoz, hogy az igazi embersze-

ret nem ismer határt és hogy mi kivétel nélkül, minden előítéleten felülemelkedve, az irgalmas segítség testvéri munkájában egyetértően kezét nyújtunk egymásnak. Isten áldása kísérelje azért, hogy sorainkba belépjen!”

Izidor meglehetősen kényelmetlenül kezdte érezni magát. Olyan nyomasztó érzése volt, mintha egész kezét el akarnák venni, holott ő csak egy ujját ajánlotta fel. És ő, akinek mindig kellemetlen volt minden, ami a vallással összefüggött, a keresztény lelkésszel szemben is zavartnak érezte magát.

„Szívesen ragadom meg az alkalmat” folytatta természetes csévegő hangon az udvari lelkész, „hogy figyelmeztessen drága fenégségeinket a mi jó ügyünk új barátjára. Különösen anyahercegnőnk fog méltóztatni kétségtelesen élni érdeklődéssel tudomást venni erről.

A horog ügyesen volt bedobva és Izidor, a hal, rögtön kapott is utána.

Arca, mely különben oly sápadt volt, elvörösödött. „Hálásan köszönöm, főtisztelendő ur”, dadogta. És hogy megmeneküljön zavarából, kivette pénztárcáját, borítékot szedett ki belőle, odaadta a grófnőnek és halkán mondta: „Engedje meg grófnő, hogy szavam beváltam.”

Tekla grófnő némán szorongatta Izidor kezét, aztán ragyogó szemmel átadta a borítékot a papnak. „Itt van, kedves, tisztelt kincstárnok uram” mondotta büszkén, „az összeg, amely megmenti tegnapi estélvünket és letöröl sok könyvet is.”

Az udvari lelkész, — mintha véletlenül történt volna — kinyitotta a borítékot és gyakorlott pillantást vetett belé... Ezer marka!

„Kohn ur” mondotta megindultan és feléje nyújtotta fehér, jólápolt kezét, „Kohn ur, mindenben számíthat rám! Boldognak érzem magam, hogy önt megismerhettem.”

„Isten megáldott engem” válaszolta Izidor szerényen, miközben nem ügyetlenül utánózta a lelkipásztori hanglejtést, „így hát én is szeretnék áldást osztani!”

Az udvari lelkész tetszéssel bólintott felé és aztán vette kalapját. Lemondott arról, hogy jövele célját közölje, avagy Kohn Izidor volt ez a cél?

Izidor ingadozott, hogy maradjon-e még vagy csatlakozzék a paphoz. Vajon a lelkész nem érezné-e kínosan magát, hogy vele a zsidóval mutatkozzék? Nem állt-e újabb megalázás előtt?

„Jöjjön Kohn ur” mondotta ekkor az udvari lelkész, „ismerem én az ön házát, egy uton járunk. És szeretnék még egy kicsit önnel beszélgetni. Mint őszinte, öreg ember mondhatom önnek: én önt már most megkedveltem.”

És a két szempár megint kölcsönös megértésben találkozott.

Izidor fellelékezett. És fenkölt érzésben meg merte tenni azt is — igaz, nagyon ügyetlenül — hogy a grófnőnek kezét csókolt. De mielőtt elment, még egyszer bizonyítani akarta, hogy mennyire körültekintő. „Tartsa meg a pénzt a maga számára” fordult oda a szegény asszonyhoz, aki még mindig a sarokban állt, „és vegyen rajta

valamit gyermekeinek. Ha a férjéhez kerül a pénz, akkor vége.”

A lépcsőn könnyed léptek hallatszottak és acélzörgés. Hirtelen előttük termett Dóra grófnő csillogó csillapokában, amely elragadóan illett aranyos hajához; karján korcsolya lógott. Meghajolt az udvari lelkész előtt, aki néhány barátságos szót szólott egykori konfirmáltjához.

Izidor, kalappal a kezében oldalra állt, mint egy oszlop, égő szeme a fiatal lányra meredt, aki viszont úgy tett, mintha Izidort nem ismerné.

Az udvari lelkész megfordult. „Kedves Dóra” mondotta szeliden, „nem tudom, ismered-e Kohn urat?”

„Már volt szerencsém”, mondta hűvösen Dóra és kissé megbíccentette fejét. És anélkül, hogy megegy szót ejtett volna, kezét nyújtott az udvari lelkésznek és lement a lépcsőn. Mikor Izidor előtt elhaladt, megegyeszer köszönt neki, de, most már szinte észre sem lehetett venni. A kék szemek jéghidegen mérték végig Izidort.

Amikor Izidor hazatért, a régi csallia ígéret megtestesüléséhez hasonlított: „És olyanok lesztek, mint az Isten...” Pontosan megszámálta, hogy a rövid uton, a Viktor-allén át az Akadémia előtt, összesen tizennyolcszor köszöntek a papnak és neki. A fiatal herceg, amint elhajtolt mellettük, kezével kegyesen integetett.

Es nem lehetett-e Izidor büszke? Erős kézzel ura lett a maga sorsának, huszonegy óra alatt érintkezésbe került a hercegi udvarral, a papsággal és a hadsereggel. Már el is felejtette a szerencsétlen viláreggelit, a szőszegő Sternaut. Mit neki Hekuba, majd még siratni fogja? És elhatározta, hogy a legközelebbi alkalommal az elbízott huszárt úgy lecsusztatja, hogy az egész életére meg fogja emlegetni. Ez a bárói főhadnagy el volt intézve számára — teljesen el volt intézve.

Amikor előszobája ajtajának kilincsét lenyomta és az ebédőbe lépett, határtalan meglepetésben volt része. A nyitottsárgyú asztal egyik sarkán egy asztalkendő előtt amely abroszul szolgált, — egyik kezében hatalmas tengeri-rákolóval, a másikban pezsgőspohárral ült báró Sternau főhadnagy és amint Izidort meglátta, nevetésben akart kitörni. És mellette állt, ragyogó szemmel Recha, a csöndes felénk Recha, aki épen azzal volt elfoglalva, hogy a vendégnek szendvicset készített, míg Sternau, aki kedélyesen ülte maradt, Izidor felé nyújtotta poharát és nagyon jókedvűen kiáltotta: „Prosit Kohn ur! Éljen az élet!”

Izidor megpróbálta adni a cserét.

De Sternau nem lehetett rá ismerni. „Kedves barátom” mondta ragyogó arccal, „meg se mukkanjon! Legyen jókedvű — ki tudja, milyen közel van a végem! Félreggelijét már beszédtem, a maradvékot majd elviszi a legényem estére.”

Izidor tüntetőn nézte az órát. „Egy óra, tizenegy perc és tízenkilenc másodperc” intett Sternau, „középeurópai idő szerint”. Hat óra előtt tölem ugyan még nem szabadul. Csak meg ne nézzen odakint a kucsmát; kaptam már rá az ezredestől egy olyat, hogy egészen a sarkamig megéreztem. Tizenkettőkor vége volt a kivégzésnek, negyed egykor már itt voltam és bocsánatért könyörgve, korgó gyomorral vetettem magam nővéremek lábai elé.

(Folytatjuk)

Kifűnő asztali bor
1 liter

18. — lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

A legszebb kilátás
az Adriai-tengerre
Abbáziában az Elena-penzióból nyílik

100 kerékpáros igazolja,

hogy a francia Hunter Verseny-kerékpár a legjobb, legolcsóbban beszerezhető részleteire is

Bedekovitsnál
Iosif Vulcan-utca 17. szám.

Jelentkeznek a szerencsés nyerők

A tegnapi sorsolás nyerői közül eddig a következők jelentkeztek:

A főnyereményt, ötezer lei készpénzt Mocvári Sándor jömműszerész, a Goldstein-féle írógépezet alkalmazottja nyerte meg a 2329 sz. sorsjeggyel.

Ezer leit nyertek:

az 1227 sz. sorsjeggyel Vasoince István vendéglős, Bonyitay-liget 30.

A 3411 sz. sorsjeggyel Váradi Döme, a Vesta vegyigár alkalmazottja (Daru-utca 5.)

Az 1245 sz. sorsjeggyel Czibula József fodrász, Ciorogar püspök (Uri-utca 5.)

Az 1150 sz. sorsjeggyel Kara Bálintné (Rimanóczy-utca 12.)

Az 1867 sz. sorsjeggyel Magyar Illesné, dr. Kazay Kálmán orvos házvezetőnője Astra (Glány-utca 28.)

A 2022 sz. sorsjeggyel Járai Sándor kárpitos Sf. Gáriel (Szöllőtelep-utca 7.)

Még heten hiányoznak.

Tessék mielőbb jelentkezni.

Az összes díjakat szombaton, 31-én délután öt órakor egyszerre osztjuk ki a kiadóhivatalban (Hegedüs Hirlapiroda.)

Tessék részt venni a további sorsolásban is!

Mindenkire sor kerül!

Vegye meg mindennap az Estilapot, mert minden példány sorsolási szám.

Örizzze meg sorsjegyeit a jutalomsorsoláshoz!

Repülőgépből kidobott bomba megölt két embert

Prágából jelentik: Hlupin köz-
Veségben Horasovice mellett tegnap reggel kilenc órakor egy repülőbomba megölt Sejkpa Mária tizenhét éves leányt és atyját súlyosan megsebesítette. A leány édesatyjával a mezőn dolgozott, amikor a bomba leesett és explodált. A leány meghalt, édesatyja a strakonici kórházban a halállal vívódik.

A vizsgálat megállapította, hogy a horasovicei katonai repülőosztály már hosszabb idő óta gyakorlatozott bombavetéssel az e célra fentartott területen. Az egyik repülő a levegőben elvesztette a tájékozódást és a rezervált területen kívül került.

Azt is megállapították, hogy az a mechanizmus, amely a bombákat a repülőgépen megerősíti, elromlott és a bombák a repülő akaratlanul kívül estek le.

A Nádor jelentése szerint nem egy, hanem három bomba esett le. A szerencsétlenség színhelyére biztonság szállított ki.

* Engem szeress. Földi Mihály vigjátékának nagysikerű dalai, zenéjét szerzte Balázs Árpád, ára 90 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Mi lesz a váradi iskolákkal?

A Magyar Párt akciója az iskolatörvény enyhítéséért

A váradi szülők is aggodalmasan látják, hogy az új iskolai év megnyitásától már alig egy hónap választ el bennünket és még mindig teljes bizonytalanság uralkodik a kisebbségi iskolák sorsát illetően. A helyzetet az súlyosítja, hogy az

eddiggi tulzottan ovinisztá irányu törvényeket csak a kamara változtathatja meg, már pedig nem valószínű, hogy az iskola év megnyitásáig alkalmas lesz a törvényhozásnak ezzel a fontos kérdéssel foglalkozni.

Mindenesetre azonban vannak olyan részei a ziskollakérdésnek, amelyeket rendeletileg léptettek életbe. A problémán enyhíteni lehet olyformán, hogy ha legalább ezeket a rendeleteket változtatják meg a választási paktum szellemében.

Erre nézve az összes iskolafenntartó egyházak tanügyi előadói tegnap értekezletet tartottak Kolozsváron. Az egyházak úgy határoztak, hogy

az összes magyar képviselők és a magyar párt vezetőinek bevonásával Bukarestben a kultuszminiszternél intervenálni fognak.

Kéri a minisztertől, hogy sürgősen vizsgálja felül az új magániskolák működési engedélyét. Tisztázni kell a tanterv felvételének kérdését és a szülők szabad iskolaválasztási jogát.

Elsősorban a zsidókra vonatkozik ez, akik anyanyelvük

szerint választhatják meg az iskolákat, de még mindig nincs eldöntve a zsidók anyanyelvének kérdése.

A nagyváradi zsidó liceum nyilvánossági joga és tanítási nyelve függ attól, hogy milyen álláspontot foglal el a miniszter. Ugyancsak nagyon fontos váradi vonatkozás

a premontrei főgimnázium engedélyezésének kérdése, mely a többi problémákkal együtt

kerül tárgyalás alá.

Szó lesz még az államsegélyek rendezéséről, amelynek kiutalását semmiféle elvi akadály nem gátolja meg többé.

A küldöttségben az egyházak képviselőin kívül még Sándor József szenátor, Laár Ferenc, Weiss Sándor és Willer József képviselők vesznek részt. Remélhető, hogy a miniszter kedvezően fogja elintézni a magyar párt kívánságát.

A lej ma Zürichben javult, de a valuták Váradon emelkednek

A lej mai zürichi nyitása tulajdonképpen nem hozott jelentékenyebb változást, mert a lej a kormány által kontemplált 250-es zürichi árfolyam közelében maradt. A mai nap ugyan az előző napok lej-kurzusaiával szemben még némi javulást is jelez, mégis a helyzet eléggé váratlanul azt igazolja, hogy a román valuta iránt, — lehet, hogy pillanatnyilag — meginogott a bizalom. A mai zürichi 236 egynegyedes árfolyam dacára az előző nap 235-ös kurzus után, nemhogy lanyhulást okozott volna az erdélyi és így a nagyváradi devizapiacra, de határozott hausset idézett elő. Ennek elsősorban az a magya-

rázata, hogy nem a lej javult Zürichben, hanem Zürich lanyhult a külföldi relációban. Tehát a svájci tőzsdén minden valutának az értéke emelkedett, s a legkevésbé a lejen mutatkozik ez. De ettől is függetlenül — különösen Temesvár diktálja ezt a tempót — minden idegen érték iránt vehemens kereslet indult, s ennek megfelelően a devizák és valuták váradi értékében emelkedés mutatkozik az egész vonalon.

A mai zürichi nyitás BUKAREST 236/25

BERLIN . . . 1229175 PARIS 1235—
NEW-YORK 51675 PRAGA 1530
LONDON . . . 2513— B.PEST . . . 72.30
BÉCS . . . 735250 MILANO 166750

Nagyváradi árfolyamok

Magyar korona	320 pénz	315 árú
Dollár	225 —	226 —
Cseh korona	665 —	670 —
Svájci frank	4365 —	4380 —
Oszták shilling	3180 —	32 —
Francia frank	530 —	550 —
Angol font	1098 —	1100 —
Olasz lira	730 —	740 —

Bukaresti zárlat

BUDAPEST	— — — — —	3170
BÉCS	— — — — —	3180
PÁRIS	— — — — —	540
LONDON	— — — — —	1095
ZÜRICH	— — — — —	4365
MILANO	— — — — —	7.15
NEW-YORK	— — — — —	225 —
PRAGA	— — — — —	665

Patakokban folyt a vér a vasúti töltés mentén

Vasúti karambol Budapest mellett

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapesti tudósítónk jelenti: A Budapest melletti Monoron a szolnoki gyorssternvonat tegnap belefutott az állomáson veszteglő budapesti tehervonatba, mert nem vette észre a „tilos” jelzést. A veszély pillanatában a személyzet leugrált a vonatról, úgy, hogy emberéletben nem esett kár. A vadonat új mozdonyok összetör-

tek, öt kocsit felfordult. A felborult kocsikban élő állatokat szállítottak, s ezeknek összevonsolt tömege borzalmas látvány. A pályatest köröskörül csupa vér, a töltés mellett patakokban folyt az összeroncsolt állatok vére. A kár négy milliárd korona, ami tizenkétmillió lejnek felel meg.

Az erdélyi magánvasutak részvénytöbbségét megvásárolta a kormány

Váradi mérnök szerepe a román—magyar megegyezés körül

Az erdélyi magánvasutak nacionalizálása befejeződött. A román és a magyar kormányok megbízottai között hónapokon át folytatott tárgyalások eredményre vezettek, amelyeknek megfelelően

a román kormány, illetve a C. F. R. megvásárolta az erdélyi magánvasutak részvénytöbbségét a Pesti Magyar és a Magyar Olasz Banktól.

Tizenöt helyi érdekű vasut megvásárlásáról volt szó, köztük a szamosvölgyi, bánffy-hunyadi, belényes-vaskóhi, a szatmár-nagybányai, maros-torda-hévízi magánvasut nacionalizálásáról, ami a két ország megbízottai közt létrejött megegyezés szerint sikerült is.

A megegyezés értelmében a két banknak át kellett adnia mind a tizenöt magánvasut terveit és egész igazgatását is.

A C. F. R. a fontos okmányok átvételével egy nagyváradi vasúti mérnököt bízott meg

és pedig Ardelean János osztálymérnököt, aki el is utazott Budapestre és onnan tegnap magával hozta az átvett magánvasutaknak egy egész vagon kitévő okiratait. Az érdekes szállítmányt természetesen Bukarestbe viszik, ahol azt a C. F. R. vezérigazgatósága fogja átvenni.

A modern Sakk

A legkiválóbb fiatal magyar mester könyve. Sakk kérdéseiről, az elemekről kezdve a legújabb mesterfogásokig

Ára 130' - lei
a Hegedüs Hirlapirodában

HIRDETMÉNY.

Hitközségünk t. tagjait értesítjük, hogy a multak tapasztalataink okuk a közgyűlés elhatározta, hogy a templomi ülések már jóval az ünnepek előtt legyenek bérbeadva és ezért az imaszékek bérbeadását a következő sorrendben állapítottuk meg: 1. Az újvárosi nagytemplomban augusztus hó 1-től, vasárnaptól augusztus hó 6-ig, péntekig bezárólag. 2. Az újvárosi kistemplomban (Schasz-Chewra) augusztus hó 8-tól, vasárnaptól 13-ig, péntekig bezárólag. 3. A váraljai templomban augusztus hó 15-től, vasárnaptól 20-ig, péntekig bezárólag. A bérbeadás a fentjelzett napokon mindenkor d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig a hitközség tanácstermében és kizárólag a régi bérlok részére eszközöltetik. Akik e kitűzött időn belül imaszék-jegyeiket ki nem váltják, elsőbbségi jogajuktól elesnek. 4. Az üresen maradt helyeket aug. hó 22-től, vasárnaptól, augusztus hó 25-ig szerdáig bezárólag fogjuk bérbe adni. 5. Az imaszék-tulajdonosokat felkérjük, hogy jegyeiket legkésőbb augusztus hó 20-ig kiváltani szíveskedjenek, mert ellenkező esetben úgy tekintjük, hogy a tulajdonosok ez évben imahelyeiket használni nem kívánják és annak bérbeadását a hitközségre bizzák és így mint üresedésbe jött imahelyek, bérbe lesznek adva. 6. Ugy a bérlokot mint a tulajdonosokat nyomatékosan figyelmeztetjük, hogy adófartozásukat a hitk. irodában azonnal fizessék be, mert a templomi ülőhelyekre szóló jegyeket a hitközség, valamint annak felügyelete alatt álló egyetek imaházaiiban csak azok kaphatnak, akiknek adóhátralékuk nincsen. A jegyek névre szólnak s másra át nem ruházhatók. Jegy nélkül a templomba senki imaszéket el nem foglalhat. Oradea, 5686. — 1926. Menáchem-Áv hó 15. — Orth. Izr. Hitk. templomügyi bizottsága.

Könyvpiac szenzációja!

Olvassa el: Kellermann

Schellenberg Testvérek

című regényét.

Egyetlen könyvgyűjteményből sem hiányozhatik.

Ára: 190 — Lei

a Hegedüs Hirlapirodában.

Videkre utánvét
azonnal elküldjük

Holnap délután érkezik Váradra a Wiener Atlétikai Club csapata

Sikeres temesvári szereplése után — ahol az ottani válogatottat 6:1 arányban verte — holnap délután érkezik meg Nagyváradra a Wiener Atlétikai Club komplett első csapata. Ellenfele a NAC—Törekvés kombinált teljes bizalommal néz a találkozó elé és bár a váradai együttes győzelmi esélyei igazán a legminimálisabbak, nincs okunk kétségbevonni, hogy az Amateur, Kolozsvár, majd legutóbb a debreceni válogatottak legyőzése után

Nagyvárad reprezentatív csapata ezúttal sem fog csufos kudarcot vallani.

A NAC—Törekvés kombinált vasárnapi felállítása hír szerint ugyanaz lesz, akik a legutóbbi három mérkőzésen országon túl is feltűnő sikerrel szerepeltek. Ezt a kétségtelenül kifogástalan összeállítást illetően nekünk némi aggályaink vannak és a két rendező egyetnek multhatatlanul meg kell tenniük az intézkedést, hogy

Csomag még idejekorán hazaérkezzen.

A nagyváradai csapatnak ez a szerintünk nélkülözhetetlen és pótolhatatlan tagja jelenleg Gyulafehérváron teljesít katonai szolgálatot, ahonnan a Debrecen elleni városközi meccsre a szövetségnek csak hosszas intervenció után sikerült szabadságot adnia. Reméljük, hogy a NAC és a Törekvés vezetősége szintén tisztában van azzal, hogy Csomag milyen komoly szerepet tölt be és mindent el fognak követni, hogy vasárnap délután minden körülmények között játszasson. Nélküle el sem tudjuk képzelni a NAC—Törekvés kombinált csapatot.

Idejekorán figyelmeztetjük még a rendező egyesületeket, hogy a mérkőzést a rendes időben kezdjék meg, mert ezzel nemcsak a jogos felháborodásoknak veszik az elejét, de alkalmat nyújtanak arra, hogy a mérkőzés még az esti szürkület beállta előtt érjen véget.

MOZI

— Változatosság, gazdagság, leleményesség, szellemesség van a Dorian-filmszínházban ma, csütörtökön bemutatásra kerülő „Excentrikus hercegnő” című filmben, melynek főszerepét a népszerű Ellen Richter alakítja. Az Ufa filmgyárban készült film felvételeinek egy része Kairóban és Koppenhágában készült. A film főúri miliőben játszódik le és pontrólpontra meglepi érdekességével a nézőket. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: a „Fekete angyal”, a „Fehér apáca” ellendramája, a főszerepben Bánky Vilma és Ronald Colman.

— A világesaló a mult esztendőben történt bemutatása alkalmával sem ért el olyan sikert, mint a mostani reprise alkalmával. Mindenkit elragadt a darab gyorsan pergő cselekménye. Nizza és az egész francia Riviera látkepe, s a szereplők kitűnő teljesítménye, s általános volt a vélemény, hogy régen futott Váradon oly szép film, mint ez. — Bánky Vilma a főszereplője ennek a kitűnő kalanddal, szerelemmel, cselszövénnyel telezsított darabnak, s mellé a legjobb német színészek ragyogtatják tehetségüket. Szombat a „Cigány”-t eleveníti fel az Atlantic és Apollo mozgó, amely a legjobban sikerült magyar népszínműve a filmirodalomnak.

— Tegnap és ma a Valencia, holnap már az Estrella tangó a legnagyobb sláger! Erre táncolnak az egész világon. Hegedüs Hirlapirodában 24 lei.

Heyman szinkör

Csütörtökön: Hogyan szeressenek a leánvok.

Péntek: Hogyan szeressenek a leánvok.

Szombat: 50 évig Don Juan. A szezon legnagyobb premierje!

— **Hogyan szeressenek a lányok.** Ez az izig-vérig temperamentumos Claire Winderer feladata, hogy erre a kérdésre megfeleljen. Nekünk nem is kell rajta gondolkozni, mert bemutatja majd ma este a Heyman Szinkörben, miként kell a mai lányoknak szeretni. Partnere a fess katonatiszt, Bill hadnagy. — **Misoga és Barna Anci aradi szubrett rendeznek nagy kabarét.** — Jön: Éjszakai kaland, Harry Hillel.

* **Felhívás.** A közegészségügyi minisztérium 33818—1926 sz. rendelete alapján felhívom Oradea város területén működő összes gyakorló orvos urakat, miszerint a tuberculosa, sifilis, pelagra, polidism, cancer, conjuncturta, lepra, encefalita, letargica betegségek minden egyes eseteit, a fertőző betegségek bejelentésére előírt módon, a városi tisztii főorvosi hivatalhoz, a törvényes következmények terhe alatt azonnal és mindig pontosan jelentsek be. Oradea, la 26. Julie 1926. Medic sef. al oras.

* **Die Dame** (Zweites Juliheft) megérkezett, ára 75 Lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. (Varrónoknak 10 százalék engedmény.)

Abbazióban csakis az Elena-penzióban érezheti jól magát

Magyar nóták gramofon lemezen

a legjobb felvételekben működnek, csárdások kiválogatott a legjavából, kapható

a Hegedüs Hirlapiroda

gramofon osztályán

Nincs énnésem se földem, se hazám énekli Király Ernő

Hajnál előtt is, énekli Király Ernő

Nem tudok én neked csak virágot adni, énekli Király Ernő

Kedves anyám ne irj nekem énekli Király Ernő

Kössétek meg az ugatós kutyákat, énekli Király Ernő

Leány-átok, énekli Király Ernő

Lehullott a rezgő nyárfa ezüst színű levele, énekli Király Ernő

Kis kertemben más szedi a virágot

Túl a Tiszán faragnak az ácsok, Berkes Béla

Jaj de bájos a szerelmet titkolni, Berkes Béla

Az se huzár. csárdás, Berkes Béla

Nem hivlak én vissza, Berkes Béla

Lehullott a cseresznyefa virágja, Berkes Béla

Lehullott a rezgőnyárfa játsza Berkes Béla

Befordultam a konyhára, énekli Berkes Béla

Vékony deszka kerítés énekli Berkes Béla

Szerencsétlen csillag alatt születtem, és csárdás, Berkes Béla

Nincs is annak a két szemnek párja, énekli Berkes Béla

Kitették a holtestet az udvarra, énekli Pintér Imre

Megérem még azt az időt, énekli Pintér Imre

Darumadár útnak indul, énekli Pintér Imre

Csipkés a szőlőlevele, énekli Pintér Imre

Gyere velem akáclombos falumba, énekli Pintér Imre

Van nekem egy imakönyvem, énekli Pintér Imre

Lehullott az őszi rózsalevele, énekli Pintér Imre

Árvalányhaj, énekli Pintér Imre

Csere-bogár, sárga csere-bogár, tárogató zenekisérettel Magasan repül a daru, tárogató zenekisérettel Csárdás egyveleg énekkel, Banda Marci és zenekara

Ma délután temetik dr Popovici Miklóst

Dr Popovici Miklós volt biharmegyei és nagyvárad prefektust ma délután kísérik a temető útjára. Tegnap a város román és magyar társadalmának számos tagja kereste fel az elhunyt özvegyét, hogy részvétét nyilvánítsa. Igen sok részvétlevél is érkezett a gyászoló családhoz, közöttük több Bukarestből is.

A városi tanács tegnapi ülésén Tulbure György polgármester meghatározta szavakban emlékezett meg dr Popovici Miklós érdemeiről. — Nagyvárad új történelmi korának jelentős alakja tűnt el vele a közéletből, s emlékét a város kegyelettel őrzi meg. Kimondta a városi tanács, hogy temetésen testületileg képviselteti magát.

Tegnap Jacob József prefektus táviratilag utasította az összes biharmegyei községeket, hogy a község házára három napra tüzzék ki a gyászobogót.

Ma délelőtt a görög keleti zekesegyházban állították fel Popovici Miklós ravatalát. A templomban délelőtt rekviem volt az elhunyt emlékére.

A ravatalnál különben ma délelőtt megjelent Tulbure György, az ideiglenes városi tanács elnöke, s a város nevében hatalmas koszorút helyezett a koporsóra, s az ott tartózkodó özvegynek Nagyvárad város nevében részvétét fejezte ki.

Körösbe dobta hároméves kisfiát

Az élesdi csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy július 27-én a Sebeskörös egy három esztendősi fiúgyermek hulláját dobta partra. A holttestben felismerték Lakatos József három éves gyermekét, akit anyja néhány nap előtt a Körösbe dobott. A beszélő anyja borzalmas tettének elkövetése után elbujdosott és a mai napig nem sikerült nyomára akadnia. A csendőrség kutatja a gyilkos személyt.

Elvágta a nyakát egy hetvenéves ember

A köröstarjáni csendőrséget tegnap délelőtt rémült arcú emberek keresték fel, a közeli Vígágyán községből és jelentették, hogy a délelőtt olyman a községben borzalmas leletre bukkantak. Adasián Mihály földműves, aki egy esztendeje tuberkulózisban szenved, pár nap óta eltűnt a falu lakóinak szeme elől. Tegnap délelőtt néhány ember az eltűnt keresésére indult és először a lakásán kopogtatott be. A kopogtatásra semmi választ nem kaptak, bevertek a lakás ajtaját és rémes látvány tárult eléjük. A szoba padlóján fekvő vértócsa közepén Adasián Mihály, átvágott nyakkal, mellével hevert a véres borotva, mellyel szörnyű tettét végrehajtotta.

A 64 éves öregember a gyógyítónak betege előtt menekült a szobából.

Még mindig eredménytelen a postalopás nyomozása

Szabadlábrahelyezések és újabb letartóztatások

Háromszor huszonegy óra telt el a pályaudvari kassza kifosztása óta és a rendőri nyomozás imé még nem igen jutott előbbre, mert ma, a másfélmillió lopás felderítésének negyedik napján sem adnak még ki érdemleges felvilágosítást a nyilvánosság számára. A rendőri nyomozás feltevéseken alapul és így nincs módunkban ellenőrizni, hogy ezek a feltevések nem tévesek-e? Tegnap különben két fordulat is történt. Az egyik az, hogy a tizenhét gyanúsított közül hármat, névszerint

Dobozi Andrást, Petrőczy Lajos és Popovics Szevért szabadlábra helyezték, miután ártatlanságuk teljes mértékben kiderült.

Ezzel szemben nincs tisztázva az,

vajjon miért vált szükségessé Erdős Mihály őrizetbevétele. Erdős Mihályt a detektívek abban a pillanatban fogták el, amikor a Brassó felől érkező gyorsvonatról leszállott. Hogy a Ciorogariu (Uri) utca telefonközpontnál alkalmazásban lévő mechanikusnak milyen szerepe lehetett a pályaudvari posta páncélszekrényének kiürítésében, egyenesen megmagyarázhatatlan. Erdős Mihály mechanikus sohasem volt postás. Bertic főnök mellett dolgozott, aki öt különböző telefonfelszerelések beszerzése céljából hivatalos avizóval

még pénteken Brassóba küldötte.

Erdős tehát a vasárnapról hétfőre virradó éjszakát annál kevésbé töltötte Váradon, mert csak ked-

den délelőtt tíz órakor érkezett vissza Váradra. Az ő szerepe tehát egészen tisztázatlan és nehezen tételezhető fel, hogy a nyomozás érdeke további fogvatartását megkívánja.

Teodorescu rendőrszektör, mivel ma reggel alkalmunk volt beszélni, kijelentette, hogy erős a meggyőződése, hogy a rendőri nyomozás rövidesen kifogja deríteni az egyre bonyolultabb ügyet. Véleménye szerint különben az igazi tettes az őrizetbevétele között van és most csupán arról van szó, hogy az összes bizonyítékok együtt legyenek ellene.

A publikum talán türelmes, de nem így a letartóztatottak, akik ártatlanságuk tudatában kétségbeesetten várják, hogy mikor szabadulnak a rettenetes gyanu alól.

Várad bankokhoz érkezett az ellopott kétezer dollár és huszmillió magyar korona

Szenzációs fordulat a déli órákban

A nagyvárad postalopás ügyében ma délelőtt újabb érdekes adatok jutottak a rendőrség kezébe. Ezek talán alkalmasak lesznek arra, hogy a nyomozás kilátásait kedvezőbbé tegyék. De nem érdektelen a fordulat nyomán annak a megállapítása sem, hogy a sajtónak milyen jelentékeny szerepe van az ilyen bűnügyek felderítésében. Az történt ugyanis, hogy a ma késő délelőtt jelentkezett fontos tanu kijelentette, hogy Szatmáron csak a lapokból értesült, mi történt a nagyvárad postán. Mivel ez a tanu a postai lopásnál eltűnt értékeknél különös érdeklődéssel volt, sietve Váradra jött, s csakugyan sikerült konstatalnia a pályaudvari postán, hogy a Szatmárról feladott értékek a postai nyilvántartás szerint is időben megérkeztek Váradra, de itt a kézbesítésre már nem került sor.

Ma déltáj megjelent a várad rendőrség bünyügyi osztályán dr Banner Antal, a Szatmárvármegyei Takarékpénztár főtitkárja és a pályaudvari postalopással kapcsolatosan érdekes bejelentést tett. Előadta, hogy Szatmárról három borítékban különböző külföldi valutákat adtak postára nagyvárad pénzügyi intézetek címére. A feladásokat különböző időpontokban eszközölték. És pedig

július 19-én ezer dollár tartalommal az Egyesült Bank és Takarékpénztár, július 23-án ugyancsak ezer dollár tartalommal a Nagyvárad Takarékpénztár és július 25-én husz millió magyar korona tartalommal szintén a Nagyvárad Takarékpénztár címére adtak postára egy-egy pénzeslevelet.

Abból a körülményből, hogy a különböző időpontokban postára adott leveleket az eltelt nyolc nap alatt nem kézbesítették ki a címzetteknek.

nyilvánvalóan kitűnik, hogy a nagyértékű küldeményeket összeakarták gyűjteni a pályaudvari postán, hogy a fosztogatás annál eredményesebb legyen.

A most új nyomokon induló vizsgáltnak hivatás felderíteni, hogy kinek vagy kiknek van döntő jelentőségű szerepe abban, hogy értékes küldemények összegyűljenek.

Dr Banner Antal bejelentése nem csekély konsternációt keltett a nyomozást folytató hatóságok előtt. Ez tulajdonképpen az első komoly momentum, amely szinte kizárja, hogy alantasabb beosztású tisztviselők, postaszolgák és takarítók is részesei volnának a másfélmillió lopásnak. Banner dr vallomása mindenben megerősíti azt a feltevést, amelynek

az Estilap már, a nyomozás első óráiban nyíltan kifejezést is adott.

hogy a bűnösök csakis beavatatott tisztviselők lehetnek. Mert valóban elképzelhetetlen, hogy mondjuk Erdős Mihály mechanikus, vagy Halmik Julianna takarító bármilyen befolyást gyakor-

rohlhattak volna, akár Dumitriu postafőnökre, akár például Abrudán János pénztárosra, hogy

ezer dolláros értékeket napokon keresztül visszatartsanak.

A most meginduló rendőri nyomozásnak először is azt kell tisztáznia, hogy ezek az értékküldemények, hol.

kinek az utasítása folytán heverték 19-től 25-éig a pályaudvari postán.

Nyilvánvaló ezek után, hogy a páncélszekrény kifosztását

tervszerűen akkor hajtották végre, amikor abban napokon keresztül másfélmilliót sikerült összegyűjteni.

Nem lehet vitás, hogy a rendőri nyomozás hamarosan tisztázni fogja ezeket a körülményeket és az igazi bűnösöket most már könnyű lesz leleplezni.

Milyen fizetési pótlékokat kapnak az állami tanítók és postafisztviselők

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A pénzügyminisztériumban tegnap este összeült az a bizottság, amelynek a tisztviselők részére juttatott egy milliárd lejt kell arányosan elosztania. A bizottság elnöke Manoiescu pénzügyi államtitkár; tagjai pedig Simionescu pénzügyi vezértitkár és valamennyi minisztérium számvevőségének igazgatói.

Az összegnek a pénzügyminisztérium által javasolt felosztási tervét megvitattva különböző kifogások hangzóttak el a terv ellen.

Igy Spirescu a közoktatásügyi minisztérium számvevőségének vezérigazgatója kifejtette az elemi iskolai tanítók helyzetét és hangsúlyozta, hogy az 1919 évi dekrétum-törvény a tanítók 1914 évi 90 lejes állapfizesését 100 lejre emelte, tehát a mostani elosztásnál az 1919 évi alapfizesést kellene szem előtt tartani. Viszont a pénzügyminisztérium a tervezetbe az 1914 évi alapfizesést vette fel, mi-

által a tanítók szerzett joga sérelmet szenvedett. Kérte végül Spirescu, hogy az 1914 évi alapfizesést respektálják.

Manoiescu államtitkár válaszában kifejtette, hogy az 1914 évi fizetési kénytelen alapul venni, de mindenesetre igyekszik kielégíteni a tanítói kar jogos kívánságait.

Végleges döntést az ügyben pénteken hoznak.

Panasz hangzott el azért is, hogy a posta és táviratfizetési alapfizeséséhez nem számítják hozzá a lakbért is, amit még egy háború előtti törvény állapított meg.

Elhatározta a bizottság, hogy erre nézve táblázatot állít össze, hogy a bérösszegeknél mutatózó különbözet kitűniék.

* Kalapszalonnak! Gyönyörű szép kalap divatlap kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

A legdivatosabb
férfi kalapokat
készíti 2762-2
Szántay
Rimanóczy-utca 5. sz. alatt.

Siessen

az olcsó könyvekből
venni,

még egy pár napig tart az olcsó
könyvvásár a

Hegedüs Hirlapirodában

Huysmans: A külön	20.—	Lei
Horváth: Tüzimadás	12.—	"
Laczkó: William Black-		
birth	20.—	"
Gouperus: Komédiások	40.—	"
Szenes: Aladár	55.—	"
Sinclair: Szén öfelsége		
I - II.	55.—	"
Schumacher: Lady Ha-		
milton	55.—	"
Wassermann: Fuchs		
Renáta I-II.	80.—	"
Lansberger: A sátán		
halála	75.—	"
Laczkó: Noémi fia	55.—	"
Kárpáti: Megölt szerelem	55.—	"
Karinthy: Faremidó	55.—	"
Maupassant: A szép fiu	55.—	"
Kaczér: Krafrit	40.—	"
Nansen: Julia naplója	25.—	"
Leblanc: A sránel	40.—	"
Meyrink: A zöidarcu		
kisértet	40.—	"
Krudy: Bukfenc	20.—	"
Ujvári: A bosszuálló		
Isten	40.—	"
Schumacher: Eugénia		
császárné	40.—	"
Schumacher: Lord Nel-		
son utolsó szerelme	55.—	"
Karinthy: Hogy kell		
bánni a férfakkal	16.—	"
Karinthy: Kacsalábon		
forgó kastély	16.—	"
Karinthy: Kolombuc		
to,ása	16.—	"
Laczkó: Baruti	16.—	"
Gosztonyi: Tréfás könyv	16.—	"
Szőllősi: Az orr	16.—	"

Vidéki megrendelőknek utánvét
mellett azonnal elküldjük.

Hegedüs Hirlapiroda
Oradea

Gyermekköcsik

ernyők, gummizások,
szakszerű javítások 2863
Szűke Miklós gyermekköcsik
üzemében
Piața Unirii 16.,
Saguna (Kapunus)-utca sarok.

Felhalmozódott **maradé-**
kok mélyen leszállított árban
árusítanak **Back Bernát** cég-
nél Piața Regina Maria (Bémer)-
tér 1. szám. 2320-2

Ellensége

saját magának, ha
nem győződik meg
arról, minek drága
kollát venni, mikor
lehet kölcsönkollát
kapni a

Hegedüs Hirlapirodában.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei,
vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.
Allást keresőknek 50 % engedmény.

Fürdőruhák, harisnyák,
nyári trikók, szveterrek
legolcsóbbak a

Hófehérke-áruházban
SAS-PALOTA 2565

LEVELEZÉS

PARIS. Vasárnap jönnek haza,
A. valószínűleg csak a hét közé-
pén jön, jól vagyunk. Csókol L. S. 32

INTELLIGENS urilány ugyan-
ilyen urilánnyal megismerkedne.
Kimerítő leveleket „Önzetlen ba-
rátság” jelígre a kiadóhivatalba
kérek. 28

„KISLANYOK” jelígre levél
van. 33

TESZKAM, nagyon hiányzol.
Vigyázz magadra és irj. Csókol-
lak. 34

MEGISMERKEDNEK jómódu
urimberrel. „Nem bánja meg”
jelígre a Hegedüs Hirlapirodába
kérek levelet. 35

OKTATÁS

INSTRUKTORNAK ajánkozik
perfect román kereskedelmista.
Cimet a Hegedüs Hirlapirodába
kér. 45

LAKÁS

EGY szoba, konyha, előszobából
álló lakás a központban kiadó. —
Topsál és Társa, Lázár György-u.
20. (v. Uri-u. 56. 2766

KÖZPONTBAN 3 szobás hall,
fürdőszobás modern lakásomat rá-
fizetéssel elcserélném 5 szobás
csakis központban levő modern
lakással. Cimet Hegedüs Hirlap-
irodába kérek. 745

KERESEK egy szoba, konyhás
lakást lelépés nélkül szeptember
1-re. Házmeztérné, Károly herceg
(Szilágyi Dezső) utca 4.

KÜLÖNBEJÁRATU szoba ki-
adó. Ferdinánd király (Rákóczi)
ut 17. 44

AUGUSZTUS 1-re keresek köz-
pontban butorozott szobát konyha
használattal, fiatal házaspár. Ma-
gas házbérért. Cimet a Hegedüs
hirlapirodába kér. 12

KÖZPONTBAN különbejáratu
csinosan butorozott szoba fiatal-
embernek esetleg gyermektelen
házaspárnak azonnalra kiadó. Leg-
manné, Jorga Miklós (Zöldfa) utca
5. II. emelet 4. 956

ALKALMAZÁS

FŐZNI tudó mindenest keresek
azonnalra. Jelentkezés délután 2
órától 8-ig. Oituz (Lahner Gy.)
utca 1. 959

MEGBIZHATÓ mindenest sza-
kácsnót elsejei belépésre magas
fizetéssel keres. Szabó, Pável-
utca 15. 4

INTELLIGENS leány elmenne
olyan uriházhoz, hol a főzési jól
elsajátíthatná. vidékre is. Cim a
Hegedüs Hirlapirodában. 959

PAPIR- HULLADEKOT

minden mennyiségben a leg-
magasabb napiáron vásárol a

Sonnenfeld dobozgyár

Strada Pacei (Béke-utca) 7. sz.
Telefon 2-38.

SZOPTATÓS dajkát keresünk
magas fizetéssel, esetleg olyat, ki
szoptatásra hához jár. Petru Ma-
ior (Őr) utca 1. 14

SZABASZNÓT, sok évi gyakor-
lattal, megbízható önálló francia
és angol munkában egyaránt jár-
tast keresek, központban levő női
divatszalonhoz. Cim Hegedüs
Hirlapirodában. 990

EGY jobb nő magános urhoz
házvezetőnek, esetleg beteg
mellé ajánkozik augusztus 1-re.
Cim Hegedüs Hirlapirodában. 27

FELÜGYELŐNEK megbízható,
óvadékkal rendelkező ur felvéte-
lik. Cim: Tudor Vladimirescu
(Magyar) utca 1. Cukrászdába. 29

ELARUSITÓ felvétetik az
Apolló drogeriában. 31

MEGBIZHATÓ fiatalember bár-
milyen állást elfoglal, esetleg ko-
csinak elmenne. Ciorogariu püs-
pök (Uri) utca 15. I. em. 40

GYORS és gépirónó könyvelés-
ben, levelezésben, irodai teendők-
ben perfect kiváló számoló, azon-
nali elhelyezkedést keres. Cime-
ket „Komoly munkaerő” jelígre a
Hegedüs Hirlapirodába kér. 36

INGATLAN

DECEBAL (Vitéz) utcán 2 szo-
bás, konyhás lakás 12 ezer lei le-
lépéssel 12 ezer lei bérért. 3 éves
szerződést is kaphat. Vannak 1
és 2 szobás lakások, butorozott
szobák. Weisz Gizi, Matei Basarab
(Nyomda) utca 4. 37

ELADÓ Mária királyné (Bémer)
tér mellett beköltözhető négyszó-
bás magánház, orvosnak, ügyvéd-
nek alkalmas ötszáz ezer lei. Weisz
Gizi, Matei Basarab (Nyomda)
utca 4. 38

ADÁS-VÉTEL

BUS Fekete László Baba című
könyvét megvételre keresem. —
Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 965

ELADÓ olcsón gyönyörű mintá-
ju gobelin. Cim Hegedüs Hirlap-
irodában. 929

ÓCSKA téglá olcsón eladó. De-
lavrancea (Ritoók Zsigmond) utca
32. Bálint. 18

KÉT szép gobelin kép, divány-
párnának alkalmas, igen olcsón el-
adó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 41

ELADÓ szilkskin bunda opoz-
gallérral, vitrin, comót, állólám-
pák, kézimunka, lepedők, párnahaj,
rülközők, sok minden. Weisz
Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u.

EGY komplett hálószoba
ebédlő berendezés eladó. Nád-
Cuza Voda (Szacsavay) utca 29.

Ellátás

KITUNÓ כשר. ארטה
házikoszt olcsón kapható. Grá-
feld, Saguna (Kapunus) utca
— Ugyanott egy liter asztali b-
20 lei.

KÜLÖNFÉLÉK

REGI jól bevezetett üzleti-
társ kerestetik. Cim Hegedüs
hirlapirodában.

MOSÁST, vasalást vállalko-
hához is megyek. Szűcsné, Ero-
Necunoscute (Temető) utca 9.

Tulhalmozott raktár miatt mélyen
leszállított árak **Back Bernát**
szőnyeg és butorkelme üzletében
Piața Regina Maria (Bémer)-tér 1.
2320-1

Német olvasók figyelmébe

ajánlja a Hegedüs Kölcsonkönyv-
tár a következő modern regények

Anders Eje: Die Juellen der	
Primadonna	50
Bettauer Hugó: Der Frauen	
Morder	53
Bettauer: Die drei Ehestunden	53
Faustrecht	53
Hemmungslos	53
Ewers: Die Besessenen	53
Landsberger: Miss Rockefeller	
Film	53
Kellermann: Das Meer	53
Koenig: Die Geschichte von	
Glaf dem Weibe	50
Kuprin: Jama die Lastergrube	51
Marguerite: Poun	50
Vanitas	51
Wohlbrück: Sonnenbruth	52
Hollaender Felix: Salomons	
Schweigertochter	53
Wolff Ludwig: Die Spieler	53
Colerus Egmont: Sodom	50
Langmann Philipp: Der akt	
Gerenus	50
Spunda Franz: Das Aegyptische	
Totenbuch	51
Puschkin: Der Mohr des Zahren	50
Löbl Emil: Verlorenes Paradies	50
Soyka O.: Die Traumpeitsche	51
Barisch: Ein Landstreicher	50
Rieger E.: Die Zerrissenen	50
Rapalik: Geschichten aus dem	
Trödeladen	50
Scholl E.: Der letzte Herzog	50
Paillot: Das Frische Fleisch	50

Budapestben

magános uriaszszonynál
szépen butorozott tiszta

utcai szoba

2 személy részére uri ellátással,
esetleg zongorahasználattal kiadó.
Bővebbet a „Nagyvárad” kiadó-
hivatalában.

BUTOROK

gyári áron kaphatók a legli-
nabbtól a legolcsóbbig

Steiner butorgyárosnál

Avram Iancu (Kossuth)-utca
a volt Faragó bőrizlet 2438
Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.